

اقوال فقها در مورد غنا:

نظر علمای اهل سنت:

مطابق آنچه الموسوعه الفقهیه (مشهور به موسوعه کویت) نوشته است.

فقهای اهل سنت به چند دسته تقسیم می شوند:

- ✓ الف) قائلین به کراهت
- ✓ ب) قائلین به حرمت مطلقاً.
- ✓ ج) قائلین به اباحه مطلقاً.
- ✓ د) مفصلین بین کم و زیاد.
- ✓ هـ) مفصلین بین غناء زن و غناء مرد.
- ✓ د) مفصلین بین غنای بسیط و غنای همراه با آلات.

[در این کلام آخر، می توان استفاده کرد که نویسنده غنا را مخصوص به صوت انسان می داند.^۱ ظاهر این عبارت مربوط به ایجاد غنا می باشد. همین کتاب درباره استماع غنا می نویسد که جمهور فقهاء می گویند استماع غنا در صورت های زیر حرام است.

- اول) اگر آدمی می ترسد که شنیدن صدا به یک فتنه منجر شود مثل اینکه خواننده زن یا پسر بچه باشد و یا باعث شهوتی شود که منجر به زنا شود.
- دوم) اگر همراه با غناء، یک حرامی واقع شود.
- سوم) اگر منجر به ترک واجبی شود (مثلاً منجر به ترک صلوة شود) [ولی اگر منجر به ترک مستحب مثل نماز شب شود، مکروه است]

همین کتاب می نویسد اگر یکی از صورت های قبل نباشد:

یک) عبدالله بن مسعود و جمهور علمای اهل عراق مطلقاً حرام می دانند.

دلیل ایشان استدلال به آیه «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ» به اضافه روایت

ابن عباس و ابن مسعود از پیامبر که فرموده اند «لهو الحديث هو الغناء»، است

ایشان دو روایت دیگر هم از پیامبر نقل می کنند:

۱. الموسوعه الفقهیه، ج ۳۱، ص ۲۹۶

۱) «نهی النبی عن بیع المغنیات و عن شرائهن و عن کسبهن و عن اکل اثمانهن.»

[ما می گوئیم: بخاری، نسایی و دارقطنی به سبب برخی از روایات این حدیث، آن را نپذیرفته

اند.]^۱

۲) «قال النبی: کل شی یلهو به الرجل فهو باطل الا تادیبه فرسه و رمیه بقوسه و ملاعبته امرائه.»

دو) شافعیه، مالکیه و بعضی از حنابله گفته اند سماع غناء مکروه است. ایشان می گویند اگر صدا مربوط به زن باشد، سماع، کراهت اشد دارد.

دلیل مالکیه، «اخلال در مروت»، دلیل شافعیه «لهوی بودن» و دلیل احمد بن حنبل، «انبات نفاق در قلب» است.

سه) عبدالله بن جعفر و گروهی دیگر مثل معاویه بن ابی سفیان و برخی دیگر از حنابله و غزالی (از شافعیه) به اباحه سماع غنا قائل شده اند

ایشان به روایتی که بخاری و مسلم از عایشه نقل کرده اند استناد می کنند:

«دخل علی رسول الله و عندی جاریتان تغنیان بغناء بعات [بغات: روز مشهوری که جنگ اوس و

خزرج اتفاق افتاده و بعات نام قلعه اوس بوده و غنایی که آن روز خوانده شده به این نام نامیده

شده است.]^۲ فاضطجع علی الفراش و حوّل وجهه [اضطجع: بر پهلو خوابید، حوّل: برگرداند] و دخل

ابوبکر و انتهونی [ابوبکر وارد شد و مرا سرزنش کرد]

و قال: مزمارة الشیطان عند النبی، فاقبل علیه رسول الله فقال: دعهما فلما غفل [پیامبر که غافل شد]

غَمَزْتُهُمَا فخرجتا [غَمَزَ بالعین: با چشم اشاره کرد، غمزه: دست مالی کرد او را]^۳

عبد الرحمن الجزیری در کتاب الفقه علی المذاهب الاربعه نیز به طور مفصل به آرای علمای اهل سنت اشاره کرده است.

وی می نویسد که در صورتی که تغنی مشتمل بر الفاظی باشد که در وصف زنی معین و یا پسری جوان

است چون تهییج شهوت می کند و باعث فتنه می شود، هم ایجادش و هم سماعش حرام است ولی غنا به

۱. ن ک: سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۷۳۳.

۲. نهاییه ابن اثیر، ج ۳، ص ۳۹۲ / لغت نامه دهخدا.

۳. الموسوعة الفقهیه، ج ۴، ص ۹۰.

الفاظی که مشتمل بر حکمت و موعظه است و یا در وصف باغ و بوستان است و یا وصف انسان غیر معینی است، اگر فتنه ای را ایجاد نکند، حلال است.

دین خارج فتنه است

